

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

KYLARGLYKOL MULTI

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Frysskydd i fordonskylare

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: helena.ejlerung@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring Swed Handling AB 011-24 84 84 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Acute Tox. 4; H302

SKADLIGT VID FÖRTÄRING.

Se avsnitt 16 för förklaringar av faroangivelse.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

VARNING

Faroangivelser:

H302 Skadligt vid förtäring.
Livshotande förgiftning eller njurskada kan bli följden om innehållet dricks.

S-fraser:

(P102) Förvaras oåtkomligt för barn.
P301+312 VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
(P501) Innehållet/behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

Skyddsangivelserna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

2.3 Andra faror

Inga.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar:

Ämne	CAS-nr	EG-nr	Vikt-%	Klassificering enligt 67/548/EG:
Monoetylglykol	107-21-1	203-473-3	60-90	Xn; R22
Glycerin	56-81-5	200-289-5	5-30	
Kaliumhydroxid	1310-58-3	215-181-3	< 0.5	C; R22-35
Tolyltriazol	29385-43-1	249-596-6	< 0.1	

Ämne	CAS-nr	EG-nr	Vikt-%	Klassificering enligt 1272/2008:
Monoetylglykol	107-21-1	203-473-3	60-90	Acute Tox 4; H302
Glycerin	56-81-5	200-289-5	5-30	
Kaliumhydroxid	1310-58-3	215-181-3	< 0.5	Skin Corr. 1A; H314 Acute Tox. 4; H302
Tolyltriazol	29385-43-1	249-596-6	< 0.1	

Innehåller Bitrex .

Se avsnitt 16 för förklaringar av riskfraser och faroangivelser.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Tag av förorenade kläder.

Vid inandning:

Ge den drabbade frisk luft och vila i halvsittande ställning. Sök läkare vid kvarstående besvär.

Vid hudkontakt:

Tvätta huden noggrant med tvål och vatten.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Framkalla ej kräkning. Ge genast ett par glas mjölk eller vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande. Kontakta läkare om större mängd förtärts.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom:

Ingen information.

Effekter:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilka ämnen det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Vattendimma, skum, koldioxid eller pulver.

Olämpliga släckmedel:

Vatten i hård stråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Fullständig förbränning vid överskott av syre bildar koldioxid och vatten. Delvis förbränning bildar kolmonoxid, sot, aldehyder och ketoner.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Undvik inandning av rökgaser. Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Ventilera ut ångor.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljökada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Hantera ej i närheten av varma ytor eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Sörj för god ventilation.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagras vid moderat temperatur i torrt, väl ventilerat utrymme. Håll behållare väl tillslutna. Skyddas från värme, gnistor och öppen eld. Förvaras oåtkomligt för barn.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är inte brandfarlig.

7. HANTERING OCH LAGRING

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Förvaras åtskilt från mat, dryck och djurfoder.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Monoetylglykol	10 ppm, 25 mg/m ³ (NGV) / 20 ppm, 50 mg/m ³ (KTV)
Kaliumhydroxid, inhalerbart damm	1 mg/m ³ (NGV) / 2 mg/m ³ (TGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18)

PNEC:

Sötvatten:	10 mg/l
Saltvatten:	1 mg/l
Sediment (sötvatten):	20.9 mg/kg
Mark:	1.53 mg/kg
Reningsverk:	199.5 mg/l

DNEL:

Arbetstagare: Långsiktig exponering- systematiska effekter, inhalation: 35 mg/m³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systematiska effekter, dermalt: 106 mg/kg
Konsument: Långsiktig exponering- systematiska effekter, inhalation: 7 mg/m³
Konsument: Långsiktig exponering- systematiska effekter, dermalt: 53 mg/kg

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärder uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Helmask med gasfilter A eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Lämpligt handskmaterial är Viton (kemsydd > 8 h). Butylgummi, nitrilgummi och neoprengummi (kemsydd > 4 h). Tunna engångshandskar av t ex polyvinylklorid (PVC) kan användas vid 1-4 h exponering.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall tätslutande skyddsglasögon eller visir användas.

Hud- och kroppsskydd: Lämpliga skyddskläder (långa ärmar och ben).

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Viskös vätska
<i>Färg:</i>	Färglös
<i>Lukt:</i>	Svag
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen information
<i>pH-värde:</i>	7.5-9.0
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	ca - 18 °C (33 vol-%), ca -37 °C (50 vol-%)
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	170-200 °C
<i>Flampunkt:</i>	> 120 °C
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	> 0.1 kPa (20 °C)
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data-
<i>Relativ densitet:</i>	ca 1.150 g/cm ³ (15 °C)
<i>Löslighet:</i>	Lättlöslig i vatten, löslig i flera organiska lösningsmedel
<i>Fördelningskoefficient:</i>	-0.30
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Inga kända.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.5 Oförenliga material:

Reagerar häftigt med starka oxidationsmedel t ex kaliumpermanganat och kromtrioxid. Reagerar med reduktionsmedel, syraklorider och syraanhydrider.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand eller stark upphettning bildas koldioxid, kolmonoxid, aldehyder och ketoner.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

Inandning: Ingen information tillgänglig.

Förtäring: Förtäring kan ge omtöckning, yrsel, illamående, buksmärtor, muskelsvaghet och medvetlöshet. Njurskador samt eventuellt lever- och hjärnskador kan tillkomma. Dödlig dos vid förtäring ca 1,5 g/kg kroppsvikt. Dödlig dos ca 50-100 g för vuxna, motsvarande lägre hos barn.

Irritation och frätning:

Inandning: Låg risk.

Hud: Lätt irriterande. Kan ev. avfetta huden.

Ögon: Svagt irriterande, sveda, tårflöde.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända allergiframkallande effekter.

Cancerogenitet:

Inga kända cancerogena effekter.

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända reproduktionstoxiska effekter.

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organotoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen information tillgänglig.

Specifik organotoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information tillgänglig.

Fara vid aspiration:

Ingen information tillgänglig.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h:	45 760 mg/l	Art: Onchorhynchus mykiss
EC50, daphnia, 48 h:	34 400 mg/l	Art: Daphnia magna
IC50, alger, 72 h:	19 000 mg/l	

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

BOD5/COD: 0.67

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

BCF: 3

Log pow: -0.30

12.4 Rörligheten i jord:

Ingen information tillgänglig.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Möjlig avfallskod är 16 01 14: Fryspunktsnedsättande vätskor som innehåller farliga ämnen.

14. TRANSPORTINFORMATION

Ej klassificerat som farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

CLP-förordningen (1272/2008): Kylarglykol som säljs till allmänheten ska ha kännbar varningsmärkning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Ingen tillgänglig data.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2011:18 "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar"

16. ANNAN INFORMATION

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2 och 3:

R22	Farligt vid förtäring.
R35	Starkt frätande.
H302	Skadligt vid förtäring.
H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.